

Handläggare
Birgitta Svensson
Telefon: 08-508 21 012Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2019-04-25

Underlag för budget 2020 med inriktning 2021 och 2022 för Älvsjö stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner underlag till budget 2020 med inriktning 2021 och 2022 samt överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.
2. Stadsdelsnämnden godkänner inriktningen på arbetet med fortsatt förskoleutbyggnad och projektering av en ny förskola om sex avdelningar i kv. Snabelskon, Sulvägen 62 i Solberga
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Anne-Marie Tingeborn
StadsdelsdirektörTuula Kipinoinen Ericsson
Ekonomichef

Bakgrund

Stadsdelsförvaltningen har beskrivit faktorer som har stor påverkan på verksamhetens utveckling och ekonomi under perioden 2020, 2021 och 2022. Utgångspunkten för analysen är förändringar i omvärlden och utmaningar i den egna verksamheten som ska användas som underlag i det kommande budgetarbetet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsdelsdirektörens stab och samtliga avdelning har lämnat underlag. Ärendet behandlas i funktionshinderrådet den 16 april och i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 17 april 2019.

Innehållsförteckning

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål	5
1.1 En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	5
1.2 En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	6
1.3 En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	7
2 Nämndens verksamhetsområde	8
2.1 Förskoleverksamhet.....	9
2.2 Verksamhet för barn, kultur och fritid.....	10
2.3 Äldreomsorg	10
2.4 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	12
2.5 Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri.....	13
2.6 Stadsmiljöverksamhet.....	14
2.7 Ekonomiskt bistånd	15
2.8 Arbetsmarknadsåtgärder.....	15
2.9 Övrigt.....	16
3 Sammanfattande ekonomisk analys	16
3.1 Drift	16
3.2 Investeringar	18
3.3 Verksamhetsprojekt (Driftprojekt)	20
4 Övriga redovisningar	20
5 Lokalförsörjningsplan.....	20
5.1 Inledning.....	20
5.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av andra bakomliggande faktorer som förändrar behovet av lokaler.....	20
5.3 Kapacitetsbeskrivning	21
5.4 Förändringar i lokalbeståndet	22
5.5 Kostnadsutveckling	23
5.6 Effektiviseringsmöjligheter	23
5.7 Övrigt.....	

Bilagor

Bilaga 1: Investeringar och kapitalkostnader för planperioden SDN21 2020-2022

Bilaga 2: Planerade klimatinvesteringsprojekt 2020-22

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål

1.1 En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Stadsdelsnämnden ska bidra till En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla genom att:

Förskola

- projektera nya förskolor för att uppfylla barnomsorgsgarantin och möta behovet av ersättningslokaler för de förskolor vars bygglov löper ut
- förankra och genomföra den reviderade läroplanen (Lpfö 18) som träder i kraft den 1 juli 2019 med särskild fokus på målområdet omsorg, utveckling och lärande
- ge barn förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens
- öka likvärdigheten mellan stadsdelens förskolor

Barn, kultur och fritid

- sträva efter att alla barn utvecklar sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelser i uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång, dans, musik och drama
- utveckla arbetet med MVP (mentorer i våldsprevention) i samarbete med skolor och fältverksamhet
- arbeta uppsökande för att nå nya målgrupper
- öka andelen flickor i verksamheten
- anordna ett brett utbud av lovaktiviteter

Äldreomsorg

- utforma omsorgen och insatserna för äldre mer individuellt och flexibelt
- erbjuda olika kompetensutvecklingsinsatser av personalen
- utveckla kvalitet på maten och i måltidsstunderna
- arbeta med digitalisering och innovation för att öka kvaliteten inom äldreomsorgen
- utveckla träffpunkterna och aktivitetscenter

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

- utöka utegruppens verksamhet
- utveckla digitalisering och användandet av digitala verktyg för att höja kvaliteten och stödja brukarna i att använda den digitala tekniken
- medverka till att det byggs fler bostäder med särskild service enligt LSS

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

- utveckla det förebyggande arbetet i samverkan med förskola, skola och polis
- fortsätta se över vilka föräldrastödsprogram som bör erbjudas utifrån föräldrarnas behov
- utveckla arbetet och samverkan med Relationsvårdscentrum Sydväst
- införa arbetssättet case management för att samordna vården och stödinsatser för personer med samsjuklighet

Trygga stadsmiljöer

- bidra till trygga stadsmiljöer genom att lyfta fram dessa aspekter i stadsplaneringen

- underhålla parker och naturområden med utgångspunkt i trivsel och trygghet
- söka stadens trygghetsmedel för att förbättra trygghetsupplevelsen i stadsdelens utemiljöer
- skapa ett årligt återkommande event "Trygghetsdagen i Älvsjö" där Älvsjöborna dels ges möjlighet att få kunskap om trygghetsarbetet och de olika aktörer som bidrar i detta men även framföra sina reflektioner och tankar kring tryggheten i stadsdelen
- genomföra trygghetsvandringar med andra förvaltningar, fastighetsägare, kommunpolis och civilsamhället
- skapa bra möjligheter för nattvandring och föräldravandring att etablera sig och sedan stötta så att vandringarna blir livskraftiga
- samverka med fastighetsägare och andra förvaltningar för att åtgärda trygghetsbrister i den offentliga miljön

Mötesplatser

- skapa fysiska mötesplatser där Älvsjöborna och organisationer har möjlighet att bedriva aktiviteter och träffa representanter för Stockholms stad
- skapa möjligheter för Älvsjöborna att lokalt nära hemmet möta representanter för stadsdelen och andra samhällsaktörer
- sträva efter att ge Älvsjöborna möjligheter att träffas över generationsgränserna

Ekonomiskt bistånd och vägen till arbete och egen försörjning

- stärka förvaltningens vräkningsförebyggande arbete
- utveckla mottagandet av nyanlända och stödja målgruppen i sin etablering, till exempel med bostad, sysselsättning och deltagande i samhällslivet
- stärka arbetet med arbetsmarknadsåtgärder
- utveckla samverkan med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Jobbtorg Stockholm, region Stockholm samt Delegationen för unga och nyanlända till arbete (Dua)
- erbjuda samhällsvägledning för nyanlända med särskilt fokus på att främja etablering i samhällslivet och korta vägen till arbete och försörjning
- samverka med det lokala näringslivet och föreningslivet

1.2 En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Stadsdelsnämnden ska bidra till En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt genom att:

Näringsliv

- bidra till ett gott lokalt företagsklimat i Älvsjö
- erbjuda stöd och vägledning till företagarföreningen i dess kontakter med staden och utveckla samarbetet
- lyfta fram företagarnas behov och synpunkter på trygghet

Bostäder

- vid nybyggnationer planera för bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättningar

Hållbarhet och klimat

- utöka antalet miljövänliga transportmedel i form av elbilar, hybridbilar och elcyklar
- fasa ut kemikalier i verksamheterna och rapportera i miljöförvaltningens kemikaliehanteringssystem
- arbeta för att alla förskolor uppnår nivå 2 i Kemikaliesmart förskola

Park och natur

- sträva efter att parkerna, torgen och andra samlingsplatser används av Älvsjöborna i högre grad än idag
- utveckla tillgänglighet och biologisk mångfald i Älvsjöskogens naturreservat
- rusta upp Örby slotts plaskdamm och park
- komplettera och rusta upp Långbroparkens lekplats och fontändamm
- bidra till stadens klimatanpassning genom att anlägga dagvattenanläggningar i Bergtorpskärrer och vid Långsjöbadet
- genomföra mindre parkinvesteringar utifrån bland annat medborgarförslag
- underhålla parkvägarna så att gång- och cykelresor blir attraktiva färdmedel för Älvsjöborna

1.3 En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Stadsdelsnämnden ska bidra till En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden genom att:

Kompetensförsörjning

- förbättra arbetssituationen för de prioriterade yrkesgrupperna socialsekreterare, biståndshandläggare, förskollärare och barnskötare utifrån pågående projekt
- erbjuda verksamhetsförlagd utbildning för förskollärarstudenter och socionomstudenter samt praktikplatser och feriearbeten för att säkra framtida kompetensförsörjning
- fler arbetar heltid
- fortsätta arbetet att minska sjukskrivningarna genom stöd till chefer i rehabiliteringsprocessen och att arbeta med förebyggande och hälsofrämjande insatser
- planera för moderniseringen av sociala system som beräknas bli resurskrävande när det gäller utbildning av medarbetare, införande och uppföljning

Jämställdhets- och barnrättsperspektiv

- integrera jämställdhet i arbetet med styrning och uppföljning
- analysera könsuppdelad statistik
- undersöka vad det finns för specifika jämställdhetsutmaningar i varje verksamhet
- utifrån resultat från statistik och undersökningar göra verksamhetsförbättringar
- utveckla arbetet med barnrättsperspektivet utifrån att barnkonventionen blir lag år 2020
- utbilda chefer och medarbetare i barns rättigheter och jämställdhetsintegrering

2 Nämndens verksamhetsområde

Befolkningsprognos

Befolkningsprognosen för Älvsjö stadsdelsområde visar att invånarantalet kommer att stiga från 31 563 personer år 2019 till 33 441 år 2022 vilket är en ökning med totalt sex procent. De åldersgrupper som ökar mest procentuellt under planperioden är åldrarna 0 år (+ 10 procent), 16-19 år (+ 20 procent) samt 80-w (+ 10 procent).

Upp till 16 år visar prognosen på något fler pojkar än flickor. I åldrarna över 16 år är prognosen något fler flickor/kvinnor och i gruppen över 80 år är drygt 60 procent kvinnor.

Alder	2019	2020	2021	2022	Förändring 2019-2022	Förändring 2019-2022 %
0	410	422	443	451	41	10 %
1-5 år	2179	2215	2249	2249	70	3 %
6-15 år	4726	4763	4874	4912	186	4 %
16-19 år	1385	1485	1575	1660	275	20 %
20-64 år	18243	18545	19006	19176	933	5 %
65-79 år	3436	3528	3630	3691	255	7 %
80-w	1183	1195	1245	1302	119	10 %
Totalt	31563	32153	33021	33441	1879	6 %

Bostadsbyggande

Takten i bostadsbyggandet förväntas sakta ner något i Älvsjö bland annat på grund av konjunkturen. Under 2018 färdigställdes 530 lägenheter och under perioden 2019-2022 väntas ytterligare ca 950 lägenheter bli klara. Utbyggnaden fortsätter dels i Kabelverket/Älvsjöstaden intill Älvsjö centrum, dels i Solberga med bland annat Stockholmshus. Drygt hälften av de planerade lägenheterna är hyresrätter.

Personal- och kompetensförsörjning

Under planperioden kommer det att finnas stora rekryteringsbehov av förskollärare och barnskötare utifrån att verksamheterna växer i en växande stadsdel. Även äldreomsorgen har stora rekryteringsbehov främst av undersköterskor till hemtjänsten och sjuksköterskor till vård- och omsorgsboenden.

Arbetet med att förbättra arbetsmiljön för socialsekreterare, biståndshandläggare, förskollärare och barnskötare fortsätter. Förvaltningen kommer under planperioden att erbjuda till exempel verksamhetsförlagd utbildning för studenter, traineeplats, praktikplatser och sommarjobb för dessa grupper.

Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet för att säkerställa att antalet anställda med ofrivilliga deltider minskar ytterligare.

Den planerade moderniseringen av sociala system beräknas bli resurskrävande när det gäller utbildning av medarbetare, implementering och uppföljning. Införandet planeras ske under planperioden.

Förvaltningen kommer att satsa på kompetensutveckling för chefer och medarbetare inom jämställdhetsintegrering och barnrättsperspektivet.

För att få ner sjukskrivningstalen kommer samarbete att ske mellan berörd chef och HR om att löpande kartlägga långtidssjukskriven personal och att planera för en snabb återgång i arbete där så är möjligt. Förebyggande och främjande insatser för att undvika ohälsa är prioriterade. Utbildningar av olika slag för chefer och i förekommande fall skyddsombud kommer att sättas in vid behov liksom främjande insatser såsom hälsodagar.

2.1 Förskoleverksamhet

Behovet av fortsatt utbyggnad av förskolor med anledning av det ökade antalet barn beskrivs under avsnitt 5 Lokalförsörjningsplan.

Stadsdelsförvaltningen har bedrivit ett kvalitetsutvecklingsarbete som sträckt sig över flera år där siktet har varit inställt på att förskolorna ska hålla en jämn och hög kvalitet. Älvsjös förskolor håller i dag en bra kvalitet vilket avspeglas såväl i förskoleundersökningen som i stadens kvalitetsindikator. De kommande åren behöver förskolan arbeta vidare med att öka likvärdigheten mellan förskolorna. Den reviderade läroplanen ska förankras och genomföras med särskild fokus på målområdet omsorg, utveckling och lärande. Detta innebär ett behov av kompetenshöjande insatser för såväl chefer som pedagoger.

Digitaliseringen och ökad digital kompetens kommer att få en allt större betydelse, både när det gäller utvecklingen av den pedagogiska verksamheten liksom möjligheten att stärka kommunikationen mellan förskola och hem.

Stadsdelsförvaltningarna har tillsammans med utbildningsförvaltningen tagit fram en målbild för digitaliseringen inom förskolan. Nya pedagogiska verktyg införs för att följa upp, synliggöra och utmana barnens lärande. Det kommer att ge barn och pedagoger ökade möjligheter att ta tillvara pedagogiska dokumentationer och reflektioner. Genom att det införs gemensamma system för alla förskolor i staden skapas förutsättningar för en större likvärdighet. De pedagogiska verktygen kommer också att ge vårdnadshavarna en större insyn och ökade möjligheter att vara delaktiga i barnens lärande. De arbetssätt som visar sig vara framgångsrika ska utgöra goda exempel och spridas till övriga förskolor.

Begreppet Hållbar utveckling har förts in i läroplanen och innebär att förskolan ska fortsätta arbetet med att nå stadens mål för kemikaliesmart förskola, andel ekologiska måltider samt sortering av matavfall.

Personal- och kompetensförsörjning

Det växande barnantalet innebär ökat rekryteringsbehov av förskollärare, barnskötare och förskolechefer. Det är därför angeläget att staden fortsätter att vara en attraktiv arbetsgivare med goda anställningsvillkor. Stadsdelsförvaltningen ska fortsätta att ta emot förskollärarstudenter i verksamhetsförlagd utbildning samt satsa på att utbilda barnskötare till förskollärare. Stort fokus kommer att ligga på kompetensutveckling för att kunna tillämpa och använda olika digitala verktyg i förskolans lärandeprocesser och införandet av Skolplattformen.

För att stärka det närvarande ledarskapet på enheterna när verksamheterna växer kommer samtliga förskolechefsområden att ha biträdande enhetschefer.

Arbetet med handlingsplanen för att förbättra arbetsmiljön för barnskötare och förskollärare som initierats under 2019 kommer att fortsätta. Aktiva insatser görs för att minska sjukfrånvaron.

2.2 Verksamhet för barn, kultur och fritid

Behovet av fritidsverksamhet, kollo och andra verksamheter riktade till barn och ungdomar kommer att öka markant de kommande åren. Ambitionen är att barn och ungas fritidsverksamheter ska fortsätta att utvecklas. Fritidsverksamheterna ska vara öppna och attraktiva för alla oavsett kön med ett ökat fokus på unga tjejer och personer med funktionsnedsättning.

I den växande stadens fortsatta utveckling är det angeläget att resurstilldelningen tar hänsyn till ökade behov av fritidsverksamhet för ungdomar. Stadsdelsförvaltningen avser med anledning av detta att utreda möjligheterna att flytta Ungdomens hus till större och mer ändamålsenliga lokaler. I samband med detta ska även möjligheten till en fysisk mötesplats som inrymmer fler verksamheter som till exempel öppen förskola och mötesplats för Älvsjöborna och organisationer utredas.

Älvsjö bibliotek, som ligger i anslutning till medborgarkontoret samt Ungdomens hus utgör tillsammans en naturlig grund för det lokala kulturlivet. Stadsdelsförvaltningens bidrag till bibliotekets barnkulturaktiviteter medverkar till ett tillgängligt kulturliv. Intentionerna i programmet för barn och ungdomskultur "Kultur i ögonhöjd - För, med och av barn och unga" är utgångspunkt för förskolornas och fritidens arbete med kultur i sina verksamheter.

2.3 Äldreomsorg

Äldres hälsa är avgörande för behovet av omsorg. I Stockholm har medellivslängden för kvinnor och män ökat stadigt under de senaste åren och snabbast har ökningen varit för män. Samtidigt som medellivslängden ökar, minskar behovet av omsorg. Äldreomsorgen ska ge äldre stöd och omsorg av god kvalitet och den ska vara flexibel och individuellt anpassad. Människor ska kunna bo självständigt i sina hem så länge som möjligt. Detta ger utmaningar för äldreomsorgen i framtiden att möta de förväntningar som finns och att leva upp till dessa krav. En förenklad och generösare biståndshandläggning kan komma att resursmässigt ställa högre krav på förvaltningen.

Den nya lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård kräver samverkan mellan kommunen, primärvården och slutenvården. Förändringen ställer nya krav på organisation och arbetssätt för myndighetsutövningen. Förvaltningen har anpassat sina arbetsätt för att möta den nya lagen och kommer att utvärdera detta under år 2019.

Äldre ska få en trygg hemgång efter sjukhusvistelse och under perioden kommer förvaltningen fortsätta utveckla arbetet för ett "Tryggt mottagande i hemmet". Arbetssättet bygger på ett team av undersköterskor som är organisatoriskt placerade på myndighetsutövande enheter. Förvaltningen har ett pågående samarbete med stadsdelsförvaltningen Hägersten-Liljeholmen kring detta.

Eftersom anhöriga står för en stor trygghet och utför många insatser är det viktigt att förvaltningen utvecklar arbetssätt för att bättre kunna möta de anhörigas behov.

Hemtjänsten

Hemtjänsten i Älvsjö fortsätter växa i snabb takt och det i sig är en utmaning för rekrytering och kontinuitet. Kvaliteten och flexibiliteten behöver fortsätta att utvecklas inom hemtjänsten för att möta de äldres behov och önskemål. För att möta de ökade kraven på digitaliserade arbetssätt och planering ser förvaltningen behov av nya sociala system samt förändrade arbetssätt och ersättningssystem. Hemtjänsten kommer att HBTQ-diplomeras under planperioden och personalen ska även gå demensutbildningar i form av Stockholms stads stjärnmärkning.

Servicehus

Servicehuset har och kommer enligt befolkningsprognosen ha fortsatt svårt att hyra ut sina lägenheter. Det medför kostnader på grund av uteblivna hyresintäkter och svårigheter i att planera personalresurserna. Efterfrågan på boende i servicehus har minskat kraftigt under de senaste 10 åren.

Träffpunkter och aktivitetscenter

De öppna verksamheterna ska fortsätta att utvecklas och kommer att ha fokus på att nå äldre som upplever sig vara isolerade. En stor utmaning för dessa verksamheter är besökarnas ökade åldersspann som ställer krav på verksamheterna att utveckla och utvärdera utbudet av aktiviteter. Möjligheten att öppna fler aktivitetscenter ska utredas.

Vård- och omsorgsboende

Under hösten 2019 kommer förvaltningen att ta över driften av Kristallgårdens vård- och omsorgsboende som i dagsläget drivs på entreprenad av Vardaga. Under följande år kommer en översyn att göras över möjligt samordnande av resurser med övrig verksamhet i förvaltningen.

De äldre som bor på våra vård- och omsorgsboende ska erbjudas aktiviteter, utevistelser, god och näringsrik mat och en trevlig måltidsstund.

Utveckling

Omsorgsbehovet förväntas inte öka under det närmaste året. Detta trots en ökning i åldersspannen 80 år och äldre. Efter 2020 förväntas dock både antalet 80 åringar och behovet av omsorg öka i betydligt snabbare takt. För att möta befolkningsutvecklingen och de äldres behov längre fram kommer förvaltningen att fortsätta att utveckla verksamheterna som riktar sig till äldre.

Renoveringsbehov

Förvaltningen har identifierat renoveringsbehov i flera boenden där vi idag driver verksamheter. Det rör verksamheter inom äldreomsorgen, LSS och socialpsykiatri. Mer information om detta finns att läsa i äldreboendeplanen och boendeplanen för funktionshinderområdet.

Personal- och kompetensförsörjning

Äldreomsorgen har stora rekryteringsbehov. Förvaltningen kommer att främja och uppmuntra vårdbiträden att utbilda sig till undersköterskor och ska i samarbete med äldreförvaltningen se över möjligheten att anställa serviceassistenter. Samarbetet med gymnasium och komvux ska utvecklas för att kunna erbjuda praktikplats för elever som läser till undersköterska.

För att stärka ledarskapet och vidareutveckla kvaliteten och kompetensen inom äldreomsorgen kommer satsningen på utbildning för biträdande chefer att fortsätta.

I samarbete med äldreförvaltningen kommer en satsning på språkutveckling att genomföras.

2.4 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Programmet "Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023" kommer att löpa som en röd tråd i all verksamhet under planperioden. Flera aktiviteter har kopplingar till programmet såsom arbetet för att deltagare ska komma närmare öppna arbetsmarknaden, flera bostäder med särskild service med olika inriktningar, tillgänglighets-skattningar, tillgänglighetsvandringar samt digitaliserade arbetssätt.

Personlig assistans

Försäkringskassans restriktivare tolkning vid ny- och omprövning av ärenden om personlig assistans kan medföra att den enskilde inte längre bedöms ha rätt till assistansersättning. Istället kan den enskilde ansöka om insatser enligt LSS eller Socialtjänstlagen (SoL) som finansieras av kommunen. Det kan även få som konsekvens att efterfrågan på bostad med särskild service för barn och unga ökar.

Eftersom anhöriga står för en stor trygghet och utför många insatser är det viktigt att förvaltningen utvecklar arbetssätt för att bättre kunna möta de anhörigas behov.

Boende

Förvaltningen kommer under 2019 att starta ett nytt boende med särskild service för personer med funktionsnedsättning och behovet av fler boenden kvarstår.

Den stadsgemensamma boendepaneringen som socialförvaltningen ansvarar för är ett viktigt underlag för den fortsatta utbyggnaden. Förvaltningen ser även att det finns behov av andra boendeformer, till exempel träningslägenheter och egna lägenheter med boendestödjare som har neuropsykiatrisk kompetens. Eftersom staden saknar upphandlade boenden (LOV) för personer inom lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) med ett utagerande beteende medför det höga kostnader när förvaltningen köper enstaka platser utan ramavtal. För att hejda kostnadsutvecklingen ser förvaltningen ett stort behov av att staden centralt inrättar och driver den typen av boenden.

Inventering har påbörjats när det gäller att starta boende i egen regi för barn inom LSS och det arbetet kommer att fortsätta under nästkommande år.

Renoveringsbehov

Förvaltningen har identifierat ett renoveringsbehov i flera boenden där vi idag driver verksamheter. Det rör verksamheter inom äldreomsorgen, LSS och socialpsykiatri. Mer information om detta finns att läsa i äldreboendeplanen och boendeplanen för funktionshinderområdet.

Daglig verksamhet

Förvaltningen ser ett ökat behov att stötta deltagare i daglig verksamhet med att komma närmare den öppna arbetsmarknaden och även att utöka antalet platser i de dagliga verksamheterna.

Personal- och kompetensförsörjning

För utförare inom LSS kommer det att behöva genomföras rekryteringar av vårdare. I flertalet tjänster är en viss typ av spetskompetens viktig varför vidareutbildning kommer att genom-

föras.

Fortsatt utbildning och utveckling kommer att ske i ledningssystemet för kvalitet.

2.5 Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

En utredning pågår för att ge förslag till en ny socialtjänstlag. Utredningen ska slutredovisas under år 2020. Syftet är att utforma en socialtjänst som bidrar till social hållbarhet med individen i fokus och som med ett förebyggande perspektiv ger människor lika möjligheter och rättigheter. I uppdraget ingår även att hantera frågor som rör skälig levnadsnivå och individuell behovsprövning. Utredningen ska analysera konsekvenserna av en eventuell sär-
lagstiftning för äldre. Utifrån beslutet om att FN:s konvention om barnets rättigheter ska bli lag år 2020 har utredningen också i uppdrag att förtydliga barnrättsperspektivet i socialtjänst-
lagen. Fokus ligger på principen om barnets bästa och barnets rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade. Det ställer ökade krav på att dels informera barn för att ge dem möjlighet att bli delaktiga i beslut, dels på att bedöma barnets bästa. Båda delarna avser beslut och åtgärder som berör barn direkt eller indirekt det vill säga även när det är en förälder som är aktuell på socialtjänsten. Barnkonventionen påverkar hela förvaltningens arbete, inte enbart social-
tjänstens.

Barn och ungdom

Under åren 2020- 2022 ökar andelen barn och unga mellan 0-18 år med 4 procent. Gruppen unga 16-18 år är den grupp som ökar mest med 12 procent. En växande befolkning leder till ett ökat inflöde av ärenden som rör barn och unga.

Det är viktigt att vidareutveckla samarbetet mellan socialtjänst, förskola, skola, fritid, polis samt det förebyggande och uppsökande sociala arbetet. Förvaltningen arbetar med socialt förebyggande insatser på flera olika sätt för att bidra till att Stockholm ska vara en trygg, säker och välskött stad att bo i. Det förebyggande arbetet för att förhindra att ungdomar dras in i kriminella kretsar ska intensifieras och ske i samarbete med den unges familj, skola, socialtjänst och polis. Förvaltningen erbjuder bland annat föräldrastödsprogram som är anpassade efter invånarnas behov, fältverksamhet och trygghetsvandringar.

För att stärka det förebyggande arbetet och erbjuda tidigt stöd kommer olika insatser att utvecklas. Under planperioden är arbetet med skolsociala stödteam i samarbete med utbildningsförvaltningen ett sådant exempel, likaså arbetet med sociala insatsgrupper och allvarssamtal. Arbetssättet sociala insatsgrupper inriktar sig på att arbeta med målgrupperna unga som riskerar att rekryteras till alternativt behöver stöd att lämna kriminella nätverk eller en kriminell livsstil. Allvarssamtal innebär att socialtjänsten håller samtal med ungdomar och deras föräldrar samt polis inom 48 timmar efter det att det kom socialtjänsten till kännedom att den unge för första gången begått eller misstänks ha begått brott. Dessa arbetssätt kan komma att kräva mer resurser, utifrån vad som kommer fram i behovsinventeringar.

Förvaltningen ska stärka samverkan kring barn och unga i behov av särskilt stöd mellan förskola, skola och olika verksamheter inom region Stockholm.

Vuxna

I stadsdelen finns flera personer med samsjuklighet som är i behov av insatser från flera verksamheter. Förvaltningen ska inom missbruks- och beroendevården stärka samverkan med beroendemottagningen och psykiatrien inom region Stockholm, till exempel genom den nya

lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.

För att säkerställa ett likställt och samordnat stöd och skydd av hög kvalitet till våldsutsatta och våldsutövare samverkar förvaltningen inom region sydväst kring Relationsvårdscentrum och kommer även att delta i socialförvaltningens utredning av en komplettering av Relationsvårdscentrums verksamhet så att den även inkluderar stöd till barn som har upplevt våld.

Arbetet mot våldsbejakande extremism

Förvaltningen kommer att utveckla arbetet mot våldsbejakande extremism. I detta ingår att stärka kunskaperna bland medarbetarna för att tidigt kunna upptäcka radikalisering men även att uppdaga redan radikaliserade individer för eventuella insatser. Detta sker tillsammans med bland andra arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen men även externa parter såsom Polismyndigheten kommer att ingå i samverkan. Den lokala handlingsplanen mot våldsbejakande extremism och lägesbilden uppdateras varje år.

Socialpsykiatri

Arbetet med case management kommer att utvecklas. Case management innebär en insats som samordnar vården för personer med allvarliga psykiska funktionshinder för att de ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt.

För att möta det ökade behovet av kunskap kring olika neuropsykiatriska diagnoser ska utförarna stärka kompetensutvecklingsinsatserna.

Förvaltningen ska stärka samverkan med psykiatri inom region Stockholm och det handlar främst om att utveckla och använda samordnad individuell plan (SIP).

Anhörigstöd för individ- och familjeomsorgen inklusive socialpsykiatri

Eftersom anhöriga står för en stor trygghet och utför många insatser är det viktigt att förvaltningen utvecklar arbetssätt för att bättre kunna möta de anhörigas behov.

Personal- och kompetensförsörjning

Det finns behov av att fortsätta rekrytera socialsekreterare och biståndshandläggare. Förvaltningen erbjuder goda möjligheter till kompetensutveckling i yrket och att få vara med och utveckla verksamheter som växer.

För att stärka och utveckla biståndshandläggarna och socialsekreterarna i sin yrkesroll genomförs regelbunden psykosocial och juridisk handledning.

2.6 Stadsmiljöverksamhet

En växande befolkning innebär att allt fler nyttjar Älvsjöes parker, lekplatser, naturområden, strandbad och plaskdammar vilket ger ökade kostnader för skötsel och underhåll. Det växande antalet elever på skolor med liten egen skolgård innebär också att slitaget på närliggande natur och parker ökar. För att uppnå målet om en ren, trygg och välskött stadsmiljö behövs en översyn av resursfördelning och fördelningsnyckeln. Den nuvarande fördelningsnyckeln innebär att naturmark ger mycket låg resurstilldelning. Framför allt bostadsnära naturmark behöver en skötsel som avsevärt överstiger ersättningen. Stadsdelsnämnden får inte heller några särskilda medel för skötseln av strandbad och plaskdammar då de inte ingår i fördelningsnyckeln.

Behovet av upprustningar och reinvesteringar ökar i framför allt lekparken. För större upprustningar söker nämnden parkinvesteringsmedel och mindre ska finansieras med nycklade

investeringsmedel. De nycklade medlen ska även användas för att genomföra medborgarförslag om nya funktioner i parkerna som till exempel utegym, hundrastgårdar och stadsodling.

När det gäller naturreservat finns särskilda driftmedel som nämnden årligen söker. Däremot finns inga investeringsmedel att söka trots att stadsdelsnämnderna har i uppdrag tillgängliggöra naturreservaten.

2.7 Ekonomiskt bistånd

Älvsjö fortsätter att växa och enligt befolkningsprognosen beräknas befolkningen att öka till drygt 33 400 år 2022, vilket kan komma att påverka behovet av ekonomiskt bistånd.

Förvaltningen bedömer att behovet av ekonomiskt bistånd kommer att öka de närmaste åren. Det beror bland annat på det ökade antalet nyanlända som tillhör etableringsperioden och på att SHIS Bostäder under början av år 2019 öppnar ett nytt boende med ungefär 40 lägenheter för nyanlända familjer inom etableringen. I Älvsjö bor det för närvarande nyanlända familjer i cirka 100 lägenheter. Förvaltningen beräknar att en stor del av de nyanlända familjerna kommer att bli aktuella för ekonomiskt bistånd. Beroende på hur snart dessa hushåll blir självförsörjande, kan förvaltningen behöva förstärka sina resurser. Om alternativt skyddsbehövande ges samma rättighet till familjeåterförening som flyktingar kan det leda till en ökad befolkning i Älvsjö och ett större behov av stöd och insatser.

Antalet ensamkommande barn och ungdomar fortsätter att minska. De som däremot har beviljats uppehållstillstånd kommer i viss mån att ha behov av stöd och insatser från socialtjänsten. Det är de fyller 20 år har de möjlighet att ansöka om ekonomiskt bistånd. Det beräknas röra sig om tio ärenden per år under åren 2019–2022. Utifrån nya gymnasielagen har förvaltningen under år 2019 även fått 16 nya ärenden, ensamkommande ungdomar som uppbär ekonomiskt bistånd. Beroende på deras studieresultat kan de komma att vara aktuella på enheten under planperioden.

För att motverka hemlöshet ska förvaltningen stärka sitt vräkningsförebyggande arbete. Arbetet sker utifrån en handlingsplan för det vräkningsförebyggande arbetet. Det uppsökande arbetet ska stärkas med särskilt fokus på barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden. Samverkan sker med de kommunala bostadsbolagen.

2.8 Arbetsmarknadsåtgärder

En allt större andel av försörjningsstödstagarna är personer som har arbetshinder som gör att de har stora svårigheter att ta sig ut på arbetsmarknaden. Förvaltningen fortsätter därför att stödja den enskilde i att undanröja arbetshinder och hitta egen försörjning. I Älvsjö är den största gruppen som har behov av försörjningsstöd sjukskrivna utan sjukpenning, vilket särskiljer Älvsjö från de flesta andra stadsdelsförvaltningar. Inom gruppen arbetslösa har de flesta arbetsförmåga men är i behov av anpassat arbete. Förvaltningen ser ett behov av att utveckla arbetsmarknadsinsatser för personer med nedsatt arbetsförmåga, exempelvis genom att satsa på fler OSA-anställningar (skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare).

Förvaltningen kommer fortsätta att utveckla arbetet med att erbjuda arbetsmarknadsinsatser till personer med ekonomiskt bistånd som befinner sig utanför arbetsmarknaden. Samverkan med till exempel Jobbtorg, Jobbtorg resurs, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och

region Stockholm är avgörande för att öka människors möjligheter att komma ut i arbete. Även samverkan med det lokala näringslivet ska utvecklas.

Förvaltningen ska delta i ett projekt inom Finansiell samordning (FINSAM) där kommunen, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och regionen ingår. Projektet startar år 2019 och pågår under planperioden. Projektet ska erbjuda rehabiliterande och arbetsförberedande insatser för personer som saknar sjukpenning.

3 Sammanfattande ekonomisk analys

Nämndens budgetram för åren 2020 och 2021 är i enlighet med plan i kommunfullmäktiges budget 2019. Nämndens plan för budget 2022 är densamma som för 2021.

Anslag (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Kostnader (-)	671,1	673,1	676,2	676,2
Intäkter	21,5	21,5	21,5	21,5
Summa stadsdelsnämnd (netto)	649,6	651,6	654,7	654,7
Befolkning	31 563	32 153	33 021	33 441
Nettokostnad/invånare (kr)	20 581	20 266	19 827	19 578

De budgetmässiga konsekvenserna av de demografiska och socioekonomiska förändringarna under treårsperioden regleras i två steg. Dels via kommunfullmäktiges anslag för respektive verksamhet, dels via stadens resursfördelningssystem.

I förvaltningen arbetar cirka 670 månadsanställda medarbetare och personalkostnaderna utgör 46 procent av nämndens bruttokostnader vilket motsvarar cirka 383 miljoner kronor. Enligt plan kommer nämndens budget att förändras marginellt under planperioden. Kostnaderna för köp av verksamhet utgör 35 procent vilket motsvarar cirka 290 miljoner kronor och lokalkostnaderna på 8 procent motsvarar cirka 64 miljoner kronor. Resterande 11 procent vilket motsvarar cirka 90 miljoner kronor är till exempel ersättning för personlig assistans, förbrukningsvaror och kostnader för it.

Om pris- och löneökningarna under 2019-2022 stannar vid 2,0 procent innebär det en kostnadsökning på cirka 17 miljoner kronor per år. Arbetet med att finna kostnadseffektiva lösningar och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet fortsätter.

3.1 Drift

Förskola

En förutsättning för verksamhetens ekonomi kommande år är att schablonökningarna motsvarar kraven på en ökad andel förskollärare och minskning av barngruppernas storlek. Lokalkostnaderna inom förskolan kommer att öka till följd av att nya förskolor byggs. Nya och renoverade lokaler har betydligt högre kostnad per kvadratmeter än befintliga äldre lokaler. Investeringskostnader för inventarier, material och utrustning kommer att öka under perioden i och med att nystartade förskolor tas i bruk, vilket innebär att de ökade kostnaderna ska finansieras av förskoleschablonen. Införandet av Skolplattformen och tjänster inom för-

skoleverksamheten, i kombination med att allt fler i högre grad kommer att använda dessa, gör att kostnaderna kommer att öka under perioden. Införandet av GSIT 2.0 och den reviderade läroplanen kommer innebära ökade kostnader för teknisk utrustning, kompetensutveckling och ett ökat behov av it-kompetens.

Verksamhet för barn, kultur och fritid

Budgeten för verksamhetsområdet har minskat samtidigt som andelen unga i åldersgruppen 16-18 år prognostiseras öka med 20 procent fram till år 2022. Det ökade antalet unga medför förväntningar på förvaltningen och arbetet behöver bygga på långsiktighet och ta sin utgångspunkt i det brottsförebyggande arbetet och de tidiga preventiva trygghetsskapande insatserna. Det förebyggande arbete ska fånga upp unga som är i behov av att lotsas in i en aktiv fritid eller vars familjer behöver socialtjänstens insatser och föräldraskapsstöd. Det finns ett ökat behov av olika typer av insatser de kommande åren samtidigt som resurserna är begränsade.

Individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri och nyanlända

De grupper som i framtiden behöver få del av ett utökat stöd av socialtjänsten och som blir fler är bostadslösa, våldsutsatta, nyanlända och samsjukliga.

De senaste årens befolkningsökning har inte gett en ökad tilldelning av resurser som motsvarar det ökade antalet ärenden och behovet av insatser. Den största ökningen är i åldern 16-19 år. Uppföljning sker på individnivå inom respektive verksamhet varje månad för att försöka finna så kostnadseffektiva lösningar som möjligt och komma till rätta med underskott som finns. Barn och unga med psykisk ohälsa, komplexa vårdbehov och hemmasittarproblematik är en grupp som ökar vilket leder till ökade kostnader för förvaltningen.

Det finns behov av mer intensiva insatser för målgrupper socialpsykiatri i och med att lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård trädde i kraft förra året.

Fler nyanlända ökar behovet av service och insatser på alla områden och medför kostnadsökningar inom bland annat öppenvård samt placeringar inom barn och ungdom. Det innebär också ett ökat behov av ekonomiskt bistånd efter etableringsperiodens slut. Bostadsbrist och hemlöshet medför ökade kostnader för olika typer av boendeinsatser. Prioriterat blir att hitta lösningar som ger relevant vård eller boende till en rimlig kostnad. Förvaltningen ser också ett ökat behov av insatser för personer som utsatts för våld och förtryck i nära relationer.

Äldreomsorg

Den verksamhet inom äldreomsorgen som förväntas möta den största utmaningen utifrån befolkningsprognosen är den kommunala hemtjänsten. Det innebär ökade kostnader för hemtjänst.

Den planerade moderniseringen av Sociala system beräknas bli resurskrävande när det gäller utbildning, genomförande och uppföljning. Rätten till heltid, som ska vara fullt genomförd under planperioden, innebär ökade kostnader. Inom äldreomsorgen är tomgångskostnaderna för lediga lägenheter på vård- och omsorgsboenden samt servicehusen en utmaning. För att möta dagens och framtidens behov ser förvaltningen över befintliga lokaler. Ett flexiblere ramavtal med Micasa som ger stöd för fler verksamhetstyper i lokalerna borde underlätta effektiviseringsmöjligheterna.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Nämndens planerade utbyggnad av gruppboendestäder under perioden kommer att medföra högre

lokalkostnader. Hyresutvecklingen i övrigt bedöms följa den allmänna kostnadsutvecklingen. Det leder till ökade kostnader för förvaltningen i form av högre kostnader för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning som inte täcks av det fasta anslaget. Andelen personer med omfattande omvårdnadsbehov, som inte bedöms tillhöra personkretsen för LSS, ökar, vilket innebär att förvaltningens kostnader för dessa insatser ökar. Finansieringen för dessa sker via stadens centrala budgetfördelningssystem med fasta anslag som är avsett att täcka alla insatser som beviljas enligt socialtjänstlagen (SoL). Kostnaderna för turbundna resor för personer med funktionsnedsättning fortsätter att ligga på en hög nivå och kommer inte att minska inom närmaste åren beroende på avtalet för taxiresor som är giltigt till 2020, samt det ökande antalet personer med insatsen daglig verksamhet. Förvaltningen anser att ersättningssystemet för daglig verksamhet borde ses över och inkludera ersättningen för resor.

Stadsmiljö

En växande befolkning medför ökat slitage på parker vilket innebär att driftbudgeten behöver utökas för att uppnå en ren, trygg och välskött närmiljö. Fördelningsnyckeln för stadsmiljö tar ingen hänsyn till de kostnader som det medför att sköta naturreservaten. Att årligen söka medel medför en osäkerhet om utfallet och förhindrar en mer långsiktig planering.

Ett nytt avtal för parkskötsel och vinterväghållning av parkvägar ska upphandlas och gäller från den 1 oktober 2019 vilket leder till en viss osäkerhet om vilka kostnader vi kommer att få framöver.

Kapitalkostnader

Med anledning av ökade investeringar i parker kommer kapitalkostnaderna att öka med cirka 2,0 mnkr under planperioden. Dessa kommer förvaltningen att begära budgetjusteringar för.

Kapitalkostnaderna för inventarier, material samt investeringar i andras lokaler (hyresanpassning) kommer att öka under perioden i och med att nya förskolor öppnar. Det innebär att kapitalkostnadernas andel kommer att öka vilket medför att andelen för den pedagogiska verksamheten kommer att minska inom den totala budgeten för förskolan.

3.2 Investeringar

Stadsmiljöinvesteringar

Förvaltningen har lämnat in underlag för angelägna investeringsprojekt till trafikkontoret, som därefter har gjort en samordnad prioritering för hela staden. Stadsdelsnämnden har beviljats 21,1 mnkr 2020–2022

Plan för parkinvesteringar, mnkr

Prioritet	Projekt	Åtgärd	Kalkyl
1	Örby slotts plaskdamm	upprustning och renovering	3,5
2	Långbroparken	upprustning	2,0
3	Örby slottspark	upprustning av park	1,6
4	Långbroparkens lekplats	upprustning av lekpark	6,5

Prioritet	Projekt	Åtgärd	Kalkyl
5	Lekplatsen Herrbacken/Storhagen	upprustning av lekpark	6,0
6	Trappor, parkvägar, planteringar	upprustning	1,5

Klimatinvesteringar

Möjligheten till en långsiktig planering av klimatinvesteringar skapar goda förutsättningar för nämnden att arbeta mer strategiskt med miljö- och klimatarbete.

Projekt 2019	Kalkyl
Dagvattenhantering Långsjöbadet	2,0
Bergtorpskärret	2,0

Trygghetsinvestering

Planerade åtgärder med 5,6 mnkr som är en utveckling av trygghetsinvesteringar.

Projekt 2019	Kalkyl
Standarparken m lekplats, belysning	0,7
Apelsinens lekplats, belysning	1,6
Solbergaskogen, belysn gym hundg bollplan	1,1
Prästgårdsparken (Sjörövar), belysn mm	1,8
parken Solbrännan	0,7

Budgeten för mindre parkinvesteringar uppgår till 2,7 mnkr årligen under planperioden. De kommer att huvudsakligen användas till att genomföra medborgarförslag och tillgängliggöra naturreservatet.

Investeringar i maskiner och inventarier

Stadsdelsnämndens utbyggnad av förskolor kommer att innebära en begäran om ökad investeringsram.

4 Övriga redovisningar

5 Lokalförsörjningsplan

5.1 Inledning

5.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av andra bakomliggande faktorer som förändrar behovet av lokaler

Förskoleverksamhet

Enligt befolkningsprognosen ökar antalet barn i åldern 1-5 år med cirka 70 barn från 2019 till 2022. Prognosen tar hänsyn till det pågående bostadsbyggandet i kvarteren Kabelverket/Älv-sjöstaden och Solberga. Förvaltningen bedömer att prognosen kan komma att justeras ner

något eftersom några byggstarter har skjutits fram sedan prognosen gjordes. Ungefär 500 lägenheter beräknar förvaltningen blir inflyttningsklara under planperioden. Förvaltningens bedömning är att behovet av nya förskoleplatser kommer att fortsätta öka framöver.

Projektering och utbyggnad av nya förskolor måste således fullföljas under planperioden.

Nuvarande tillfälliga bygglov för fyra förskolepaviljonger som motsvarar sju avdelningar går ut 2019-2022. Därmed uppstår behov av att ersätta dessa paviljonger med nya förskolor.

Därutöver har fastighetsägaren SISAB bedömt att förskolan Skogsglantan, Sulvägen 62 med fyra avdelningar är i så dåligt skick att den behöver ersättas med helt nya lokaler.

Sammantaget innebär detta ett behov av 15 nya förskoleavdelningar under planperioden.

Barn, kultur och fritid

Antalet barn i åldersgruppen 13-18 år, som ingår i fritidens målgrupp, ökar kraftigt. Det medför att Ungdomens hus behöver större och mer ändamålsenliga lokaler. Behovet av mötesplatser för alla är stort varför en utredning om lämpliga lokaler för att samlokalisera olika verksamheter som Ungdomens hus, medborgarkontoret samt möteslokaler för Älvsjöborna och föreningslivet bör komma till stånd så snart som möjligt.

Äldreomsorg

Efterfrågan på lokaler samt bedömning av andra faktorer som påverkar behovet av boendelokaler inom äldreomsorgen redovisas i särskild boendeplan för region sydväst. I dagsläget finns inget känt behov av fler vård- och omsorgsboenden.

Fler lokaler för aktivitetscenter kan i framtiden komma att efterfrågas då det är en mötesform som växer.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Efterfrågan på lokaler samt bedömning av andra faktorer som påverkar behovet av boendelokaler inom funktionshinderområdet redovisas i särskild boendeplan för region sydväst. I boendeplaneringen för särskilt boende för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL visar att det är brist på bostäder och behovet kommer att öka.

Förvaltningen behöver hitta nya lokaler för utegruppen då ett ökat antal deltagare förväntas under planperioden.

5.3 Kapacitetsbeskrivning

Förskoleverksamhet

Med utgångspunkt ifrån kommunfullmäktiges mål om barngruppernas storlek, det vill säga i genomsnitt 16 barn per avdelning, är den sammanlagda lokalkapaciteten i de kommunala förskolorna 1 232 barn. Maximal kapacitet räknat på 18 barn per avdelning blir 1 386 barn. I budget 2019 räknar förvaltningen med att i genomsnitt ha 1 250 inskrivna barn.

Barn, kultur och fritid

Antalet barn i åldersgruppen 13-18 år, som ingår i fritidens målgrupp, ökar kraftigt. Det medför att Ungdomens hus behöver större och mer ändamålsenliga lokaler.

Äldreomsorg

Solberga vård- och omsorgsboende har totalt 99 lägenheter med heldygnsomsorg för personer med demenssjukdom. Solberga har även åtta lägenheter för korttidsvård samt en dagverksam-

het med elva platser. Sedan 2017 hålls fem korttidsplatser stängda på grund av sviktande belägningsgrad.

Älvsjö servicehus omfattar 61 lägenheter. Öppna sociala mötesplatser för äldre finns på Älvsjö servicehus samt vid Långbrobergs aktivitetscenter.

Kristallgårdens vård- och omsorgsboende återgår i kommunal regi i november 2019. Boendet med inriktning somatik omfattar 40 lägenheter med heldygnsoomsorg samt 5 lägenheter för korttidsvård.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Det finns fem gruppboendestäder och två serviceboenden enligt LSS med mellan fyra till tolv lägenheter per bostad samt ett stödboende enligt SoL.

Kvarnstugans gruppboendestad fyra lägenheter, Sjöholmens gruppboendestad fyra lägenheter, Sulvägens gruppboendestad sex lägenheter, Brännkyrka gruppboendestad sex lägenheter och Folkparksvägens gruppboendestad sex lägenheter. Totalt 26 lägenheter för personer med LSS-beslut.

Folkparksvägens serviceboende sju lägenheter och Glasfibergatans serviceboende tolv lägenheter. Totalt 19 lägenheter för personer med LSS-beslut.

En daglig verksamhet finns för personer med funktionsnedsättning. Den har kapacitet att ta emot cirka tio brukare.

Socialpsykiatri

Stadsdelsförvaltningen har ett stödboende, Havskattens stödboende, med nio lägenheter för personer med SoL beslut. En sysselsättningsverksamhet som har kapacitet att ta emot 15–20 brukare. Det finns 27 tränings- och försöklägenheter.

5.4 Förändringar i lokalbeståndet

Förskoleverksamhet

En ny permanent förskola med sex avdelningar ingår i den beslutade detaljplanen för Älvsjö-staden. Förskolan i kvarteret Pärhlalsbandet beräknas stå klar i januari 2020.

Ytterligare en förskola om fyra avdelningar är under produktion i kvarteret Sandaletten. Den beräknas stå klar till november 2019. Förskolan kommer att tillföra två nya förskoleavdelningar. Övriga två avdelningar har tagits i bruk redan i början av år 2019 i förskolan Skogsgläntans lokaler. Skogsgläntan ska avvecklas i december 2019 eftersom fastighetsägaren SISAB inte anser att det är försvarbart att göra stora investeringar i fastigheten då lokalens livslängd har gått ut.

Sammantaget innebär detta ett tillskott motsvarande åtta förskoleavdelningar. För att klara hela behovet under planperioden bedömer förvaltningen att det behövs ytterligare minst fem förskoleavdelningar.

Stadsdelsförvaltningen har uttömt möjligheterna att bygga ut redan befintliga förskolor. Det finns inte heller möjlighet att inrätta förskolor i stadsdelsområdets grundskolor, eftersom flera av skolorna kommer att öka elevantalet och därmed måste byggas ut.

I kvarteret Snabelskon, på den fastighet där förskolan Skogsgläntan nu ligger, bedömer förvaltningen att det är möjligt att uppföra en permanent förskola med sex avdelningar. Förvalt-

ningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner inriktningen på arbetet med fortsatt förskoleutbyggnad på denna fastighet och att SISAB återkommer med en budgetoffert som underlag för ett genomförandebeslut.

Utöver detta kommer förvaltningen fortsätta att bevaka möjligheten att projektera för nya förskolor på Långbrodals bollplan och vid nyproduktion av nya bostadshus inom Älvsjö-staden. Allt i enlighet med tidigare Lokalförsörjningsplaner.

Barn, kultur och fritid

Behovet av fritidsverksamhet och andra verksamheter som riktar sig till barn och ungdomar kommer att öka markant de kommande åren. Förvaltningen söker efter alternativa mer ändamålsenliga lokaler för Ungdomens hus.

Äldreomsorg

Inom äldreomsorgen finns bostäder för vård- och omsorgsboende i tillräcklig omfattning. Bedömningar om behov i förhållande till befolkningsutvecklingen redovisas i Äldreboendeplanen. Behovet bedöms vara stabilt fram till 2020 då en ökning kommer att ske.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Utbyggnad av omsorgslägenheter

Under 2019 kommer en gruppboendestad med sex lägenheter Armorstsvägens gruppboendestad för LSS-boende att inrymmas i Kabelverket etapp 2, kvarteret Sandaletten. Även i den fortsatta planeringen av Kabelverket etapp 3 har förvaltningen anmält behov av minst sex stycken LSS-gruppboendestäder och ett antal servicebostäder.

5.5 Kostnadsutveckling

Förskoleverksamhet

År 2018 uppgick lokalkostnaderna till 18,9 mnkr. Den planerade förskoleutbyggnaden under planperioden kommer att medföra ökade lokalkostnader. Det nya systemet för ersättning för lokaler med hög hyra kommer att innebära ökade kostnader för nystartade förskolor. Även kostnader för att utrusta förskolorna ökar i form av kapitalkostnader.

Barn, kultur och fritid

Det är angeläget att resurstilldelningen tar hänsyn till ökade behov av fritidsverksamhet för ungdomar.

5.6 Effektiviseringsmöjligheter

Älvsjö stadsdelsförvaltnings huvudkontor inrymmer administrativa arbetsplatser samt arbetsplatser för myndighetsenheterna, öppna förskolan, bibliotek och medborgarkontor. Det finns 32 stycken administrativa arbetsplatser, vilket inklusive gemensamma utrymmen motsvarar en lokalyta på cirka 680 kvm till en årskostnad på 1,3 mnkr vilket innebär 1 273 kr/kvm. Med administrativa arbetsplatser avses lokaler för de medarbetare som arbetar inom de övergripande stöd- och ledningsfunktionerna. Fastighetskontoret har sagt upp nuvarande hyreskontrakt för omförhandling per den 1 oktober 2019.

Älvsjö växer snabbt vilket redan idag innebär behov av ytterligare arbetsplatser på huvudkontoret. En utveckling som förväntas fortsätta de kommande åren. En förstudie har genom-

förts för att utreda möjligheter att skapa fler arbetsplatser på huvudkontoret. Förvaltningen har under 2018 och 2019 genomfört ombyggnationer för att effektivisera nyttjande av huvudkontorets lokalytor och har på så sätt tillskapat ytterligare ett antal arbetsplatser. Det akuta behovet av nya arbetsplatser är därmed löst men förvaltningen behöver gå vidare och utreda hur behovet av lokaler ska lösas långsiktigt. Denna utredning behöver även involvera behovet av lokala mötesplatser, lokaler för fritid och öppen förskola.

Investeringar i ombyggnationer, acceptans för mer arbete i landskap och förändrade arbetssätt är en viktig förutsättning för detta arbete.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anne-Marie Tingeborn, Stadsdelsdirektör	2019-04-05
Ericsson Tuula Kipinoinen, Ekonomichef	2019-04-05